

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Historia da Cultura		Código	710G04037
Titulación	Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Montero Fenollos, Juan Luis	Correo electrónico	juan.fenollos@udc.es	
Profesorado	Montero Fenollos, Juan Luis	Correo electrónico	juan.fenollos@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Coñecer a evolución da cultura a través das súas principais manifestacións: desde as súas orixes (a invención da escritura) ata a actual crise das Humanidades ("a utilidade do 'inútil").			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos: Non procede. 2. Metodoloxías: *Metodoloxías docentes que se manteñen: Sesión maxistral (pwp con audio: docencia asíncrona). Traballo tutelado. Análise de fontes documentais. *Metodoloxías docentes que se modifican: Proba obxectiva. Saída de campo. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: Titorías e tarefas on line (Moodle, Teams e email). 4. Modificacións na avaliación: Realización de 2 traballos tutelados (50% cada un). *Observacións de avaliación: mesmo sistema para a segunda oportunidade. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non procede.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	CE2 - Ter o coñecemento humanístico que lle permita ter unha cultura sólida para contextualizar os coñecementos adquiridos
B2	CB2 - Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade para resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B5	CB5 - Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan seguir estudando dun xeito que sexa en gran parte autodirixido ou autónomo
B6	CG1 - Capacidade de cooperación, traballo en equipo e aprendizaxe colaborativa
B7	CG2 - Capacidade de reflexión e razoamento crítico

B8	CG3 - Capacidade de planificación, organización e xestión de recursos, información e operacións
B9	CG4 - Capacidade de análise, diagnóstico e toma de decisións
B10	CG5 - Capacidade para traballar nun contexto global e internacional
B11	CG6 - Capacidade para comprender a importancia, valor e función da xestión dixital da información e documentación na actual sociedade das TIC
C1	CT1 - Expresarse correctamente, oralmente e por escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C3	CT3 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía que respecta a cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero
C7	CT7 - Valorar a importancia da investigación, a innovación eo desenvolvemento tecnolóxico no progreso socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer a evolución da cultura a través das súas principais manifestacións: desde a invención da escritura á crise actual das Humanidades.		A2	B2 B5 B6
Coñecer o mundo grecorromano, base das raíces culturais de Europa.			B8 B9 B10 B11 C3
Coñecer os medios de conservación e difusión do legado cultural		A2	B11 C1
Ser capaz de valorar a importancia da cultura na construción dos valores do mundo actual.			C7
Ser capaz de comprender a relevancia social do patrimonio cultural.			B7

Contidos	
Temas	Subtemas
1.O concepto de cultura e de patrimonio cultural. 2.Exipto e Mesopotamia: o nacemento da cultura escrita. 3.Antiga Grecia: democracia e cultura. 4.Antiga Roma: imperialismo e cultura. 5.Idade Media: o nacemento da universidade. 6.Humanismo e mundo clásico: as raíces culturais de Europa. 7.Enciclopedia e museos: coleccionismo, conservación e difusión da cultura. 8.A crise das Humanidades: a utilidade do "inútil" e a tecnolatría.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A2 B2 B5 B6 B8 B9 B10 B11 C1	3	17	20
Saídas de campo	C7	9	0	9
Sesión maxistral	A2	21	0	21
Traballos tutelados	B7	5	55	60
Análise de fontes documentais	B7 C3	30	10	40
Atención personalizada		0		0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Exame escrito sobre a materia.
Saídas de campo	Visita a museo, exposición ou monumento histórico.
Sesión maxistral	Docencia teórica expositiva.
Traballos tutelados	Elaboración dun estudo sobre un tema da materia.
Análise de fontes documentais	Estudo crítico de textos ou imaxes.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Asesoramento, orientación e pautas para elaborar o traballo.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A2 B2 B5 B6 B8 B9 B10 B11 C1	Exame escrito sobre a materia.	50
Traballos tutelados	B7	Elaboración dun estudo escrito sobre un tema da materia.	50

Observacións avaliación
O traballo tutelado terá unha extensión de 20 páxinas (sen contar posibles anexos) e interlineado 1.5. Os/as estudantes con matrícula a tempo parcial e dispensa académica que lles exima da asistencia ás clases, terán as mesmas condicións que o resto do alumnado. Os criterios de avaliación para a segunda oportunidade e para a oportunidade adiantada a novembro serán os mesmos que da primeira oportunidade.

Fontes de información

Bibliografía básica	Baines, J., Malek, J. Egipto, dioses, templos y faraones, 2 vols. Madrid, 1992. Ballart, J. Manual de museos, Madrid, 2008. Barceló, P. Breve historia de Grecia y Roma, Madrid, 2001. Barceló, P. Hernández de la Fuente, D. Breve historia política de la Grecia clásica, Madrid, 2015. Bazin, G. El tiempo de los Museos, Barcelona, 1969. Bengtson, H. Historia de los griegos, Madrid, 1986 (hay una reedición de 2008). Bolaños, M. ed. La memoria del mundo. Cien años de museología 1900-2000, Gijón, 2002. Bolaños, M. Historia de los museos en España, Gijón, 2008. Bravo, G. Historia del mundo antiguo, Madrid, 1998. Castillo Gómez, A. (coord.) Historia de la cultura escrita: del Próximo Oriente Antiguo a la sociedad informatizada, Gijón, 2001. Cotterell, A. Los orígenes de la civilización europea, Barcelona, 1986. Petit, P. Historia de la Antigüedad, Barcelona, 1988. Bravo, G. Historia de la Roma antigua, Madrid, 1998. Bresciani, E. A orillas del Nilo. Egipto en tiempo de los faraones, Barcelona, 2001. Fernández Nieto, F.J. ed. Historia antigua de Grecia y Roma, Valencia, 2005. Foste, B., Foster, K.P. Las civilizaciones antiguas de Mesopotamia, Barcelona, 2011. García Cuetos, P. El patrimonio cultural. Conceptos básicos. Zaragoza, 2012. García Gual, C. Grecia para todos, Barcelona, 2019. García Gual, C. La luz de los lejanos faros. Una defensa apasionada de las Humanidades, Barcelona, 2017. Gombrich, E. H. Breve historia de la cultura, Barcelona, 2017. Gómez Espelosín, F.J. Introducción a la Grecia antigua, Madrid, 1998. Gómez Pantoja, J. ed. Historia antigua (Grecia y Roma), Barcelona, 2005. Grimal, N. Historia del antiguo Egipto, Madrid, 1996. Grimal, P. Historia de Roma, Madrid, 2005. Gutiérrez, A. Manual práctico de museos, Gijón, 2012. Hidalgo de la Vega, M.J. et al. Historia de la Grecia antigua, Salamanca, 1998. Hornung, E. Introducción a la Egiptología. Estado, métodos, tareas, Madrid, 2000. Jiménez Blanco, M.D. El coleccionismo en España. Una aproximación desde su historia y su contexto, Barcelona, 2013. Santacana, J., Llonch, N. Manual de didáctica del objeto en el museo, Gijón, 2012. Jiménez Blanco, M.D. Una historia del museo en nueve conceptos, Madrid, 2014. Kuhrt, A. El Oriente Próximo en la Antigüedad, 2 vols.; Barcelona, 2000. Le Bohec, Y. Breve historia de la Roma antigua, Madrid, 2013. Lledó, E. Sobre la educación. La necesidad de la literatura y la vigencia de la filosofía, Barcelona, 2018. Llovet, J. Adiós a la universidad. El eclipse de las Humanidades, Barcelona, 2011. Ordine, N. La utilidad de lo inútil, Barcelona, 2013. Ordine, N. Clásicos para la vida, Barcelona, 2017. Padró, J. Historia del Egipto faraónico, Madrid, 1996. Palacios Bañuelos, L. (coord.) Donde habita el olvido. Las Humanidades hoy, León, 2014. Parra, J.M. ed. El antiguo Egipto, Madrid, 2011. Pérez Largacha, A. Historia antigua de Egipto y del Próximo Oriente, Madrid 2007. Podany, A.H. El antiguo Oriente Próximo: una breve introducción, Madrid, 2016. Poulot, D. Museo y museología, Madrid, 2011. Roldán, J.M. dir. Historia de Roma, Salamanca, 2000. Sanmartín, J. Serrano, J.M. Historia antigua del Próximo Oriente, Madrid, 1998. Schubert, K. El museo. Historia de una idea de la revolución francesa a hoy. Granada, 2008. Shaw, I. ed. Historia del antiguo Egipto, Madrid 2010. Tugores, F., Planas, R. Introducción al patrimonio cultural, Gijón, 2006. Vallejo, I. El infinito en un junco. La invención de los libros en el mundo antiguo, Madrid, 2020. Villa Prieto, J. "La enseñanza en la universidad medieval. Centros, métodos, lecturas", Tiempo y Sociedad, 26 (2017), pp. 59-131
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías